

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.5.2025.10.7

Poznań, 4 lipca 2025 r.

Pani
Katarzyna Szczempek
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Stęszewie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	Kontrola w trybie zwykłym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49), zwanej dalej ustawą i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477). Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą, w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą. Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zawarty w upoważnieniu Wojewody Wielkopolskiego z 5 maja 2025 r., znak: KN-II.0030.106.2025. Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.
Jednostka kontrolowana	Ośrodek Pomocy Społecznej w Stęszewie z siedzibą pod adresem: ul. Poznańska 11, 62-060 Stęszew, który w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „OPS”, „Ośrodkiem” lub „Jednostką”.
Kontroler/ Kontrolerzy	Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie: - Daria Cieślak - starszy specjalista, jako kierujący zespołem inspektorów, - Aleksandra Mianowska-Dopierała - starszy specjalista. Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Czynności kontrolne w siedzibie OPS przeprowadzone były od 9 maja do 13 czerwca 2025 r., w tym w siedzibie Jednostki: 9 i 28 maja 2025 r.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Katarzyna Szczempek, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie.

(akta kontroli: s. 1-13)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Kontrola w trybie zwykłym została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia i ustne wyjaśnienia od Kierownika OPS, Pani Katarzyny Szczempek,
- pozyskano pisemne oświadczenie od asystenta rodziny,
- przeprowadzono analizę kwalifikacji Kierownika OPS oraz asystentów rodziny zatrudnionych w Jednostce,
- kontroli poddano realizację obowiązku weryfikacji pracowników OPS w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
- poddano analizie zadania asystenta rodziny na podstawie dokumentacji prowadzonej dla 5 rodzin, oznaczonych na potrzeby kontroli symbolami literowymi „A”, „B”, „C”, „D” i „E”.

Biorąc pod uwagę stwierdzone podczas kontroli działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie zgodne z obowiązującymi przepisami jak i działania naruszające przepisy prawa, działalność Ośrodka oceniono **negatywnie**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Informacje ogólne

Jednostka działa na podstawie statutu, nadanego uchwałą Nr XIV/119/2011 r. Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. Z § 11 ww. statutu wynika, że *Traci moc uchwała Nr XVIII/120/96 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 22 marca 1996 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Stęszewie*. Jednocześnie ustalono, że uchwała z 1996 r. została uchylona wcześniej, na podstawie § 3 Uchwały Nr XVII/170/2004 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 29 czerwca 2004 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Stęszewie, co oznacza że **Jednostka działa na podstawie dwóch statutów**, gdyż żadna z uchwał nie uchyliła uchwały z 2004 r. Z oświadczenia Kierownika OPS z 10 czerwca 2025 r. wynika, że „*Ośrodek nie dysponuje żadnym dokumentem znoszącym Statut z 2004 r.*”. Jednocześnie w złożonym oświadczeniu Kierownik podała, że „*Statut z 2011 r. nie ma uzasadnienia*”.

Zadania i zasady funkcjonowania Ośrodka oraz strukturę organizacyjną w okresie kontroli określał:

- 1) do 31 marca 2025 r. Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie wprowadzony Zarządzeniem Nr 15/2018 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie z dnia 30 grudnia 2018 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie,
- 2) od 1 kwietnia 2025 r. Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie, wprowadzony Zarządzeniem Nr 0030.5.2025 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie z dnia 1 kwietnia 2025 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie.

Z analizy treści wydanych ww. zarządzeń wynika, że Kierownik OPS jako podstawę prawną przyjęcia obu regulaminów wskazał § 4 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie, przyjętego ww. uchwałą Nr XIV/119/2011 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 28 grudnia 2011 r. Natomiast w samej treści obu regulaminów, które stanowią załączniki do ww. Zarządzeń, w podstawach prawnych działalności Ośrodka wskazano *Uchwałą Nr XVII/170/2004 Rady Miejskiej Gminy w Stęszew z dnia 29 czerwca 2004 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Stęszewie*". Powyższe oznacza, że treść Regulaminów, w szczególności obecnie obowiązującego jest **niezgodna z przyjętym w 2011 r. Statutem Ośrodka**.

(akta kontroli: str. 14-48)

Podczas czynności kontrolnych przedłożono inspektorom obowiązujący „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026”, przyjęty uchwałą nr LXXIV/519/2023 Rady Miejskiej Gminy Stęszew z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Stęszew na lata 2024-2026. Celem głównym programu jest *„stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Stęszew”*. Jednocześnie analiza treści regulaminu Jednostki z 1 kwietnia 2025 r., wykazała, że zadanie *„opracowania i realizowania 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny”* zostało przypisane do zakresu zadań asystenta rodziny. Z wyjaśnień Kierownika złożonych do protokołu z 28 maja 2025 r., wynika, że ww. Program opracowywany jest we współpracy OPS z Urzędem Gminy. (Powyższe wynika z zapisów programu w pkt V, które wskazują, że realizatorami programu jest OPS oraz inne instytucje i organizacje współpracujące z OPS). **Jednocześnie nadmienić należy, że do wykonania ww. uchwały zobowiązany jest Burmistrz Gminy Stęszew, a nie asystent rodziny, zatem do zadań asystenta rodziny nie powinna należeć wyłączna realizacja programu, a ewentualnie konkretne zadanie polegające na jego opracowaniu.**

(akta kontroli: str. 49-60)

Kwalifikacje kadry

Analizie poddano wypełnienie obowiązku weryfikacji Kierownika oraz osób zatrudnionych w Jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, którą na podstawie art. 2 ust. 3 ww. ustawy jest OPS, w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Z wykazu osób zatrudnionych, przedłożonego przez Kierownika Jednostki w pierwszym dniu kontroli wynika, że do dnia kontroli żadna z ww. osób nie została zweryfikowana w ww. Rejestrze. W toku postępowania kontrolnego, tj. 28 maja 2025 r., Kierownik OPS przekazał inspektorom aktualizację wykazu zatrudnionych osób wraz z potwierdzeniami weryfikacji wszystkich pracowników w bazie danych ww. Rejestru. Z przekazanej dokumentacji wynika, że weryfikacja nastąpiła 12 maja 2025 r. Wskazać należy, że przepis art. 7b wszedł w życie z dniem 1 lutego 2023 r., na mocy ustawy z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2140) i zaczął obowiązywać wszystkie osoby, które zostały zatrudnione lub rozpoczęły współpracę z jednostką wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej po 1 lutego 2023 r., a obowiązek weryfikacji spoczął na pracodawcy. Przepisy przejściowe wprowadziły obowiązek weryfikacji osób zatrudnionych lub współpracujących z ww. Jednostką przed 1 lutego 2023 r. i wyznaczyły, w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, termin na tę weryfikację do 31 lipca 2023 r. Zatem weryfikację przeprowadzono po terminie. Powyższe działanie Jednostki było **niezgodne z art. 7b ww. ustawy w zw. z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 2140)**. Jednocześnie ustalono, że osoby zatrudnione po 1 lutego 2023 r. również nie zostały zweryfikowane w określonym przepisami terminie, czyli przed przystąpieniem do pracy. W przypadku tych osób weryfikacji dokonano dopiero w trakcie zatrudnienia, tj. 12 maja 2025 r. (zatrudnienie nastąpiło 1 marca 1996 r.). Powyższe było **niezgodne z art. 7b ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 61-75)

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika OPS od 1 marca 1996 r. do 28 października 2024 r. pełniła Pani XX XX. Z analizy dokumentów wynika, że Pani XX ukończyła studia magisterskie na kierunku pedagogika o specjalności pedagogika społeczna oraz uzyskała dyplom organizatora pomocy społecznej. Przed objęciem stanowiska Kierownika Pani XX XX miała wymagany ustawowo 3-letni staż pracy w pomocy społecznej, zatem kwalifikacje były **zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.)**. Jednocześnie z przedłożonej dokumentacji wynika, że Pani XX XX została zweryfikowana w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym dopiero po ustaniu zatrudnienia w OPS, tj. 12 maja 2025 r. Ponadto czynności weryfikacji dokonał Ośrodek Pomocy Społecznej. W sytuacji, gdy ustał stosunek pracy, weryfikacja pracownika wstecz, nie ma podstawy prawnej, dodatkowo

weryfikacji dokonał nieuprawniony OPS, gdyż byłym pracodawcą był Burmistrz Gminy Stęszew.

Z wyjaśnień Kierownika OPS złożonych do protokołu z 28 maja 2025 r., wynika, że w okresie od 29 października do 3 listopada 2024 r., stanowisko Kierownika OPS było nieobsadzone, a Jednostką w tym okresie kierował Burmistrz.

Od 4 listopada 2024 r. funkcję Kierownika OPS pełni Pani Katarzyna Szczempek. Pani Katarzyna ukończyła studia magisterskie na kierunku administracja o specjalności administracja ogólna oraz uzyskała dyplom specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej. Przed objęciem stanowiska Kierownika posiadała wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej, zatem kwalifikacje ww. są **zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.)**. Analiza dokumentacji wykazała, że Pani Katarzyna Szczempek została zweryfikowana w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym 12 maja 2025 r. Zatem czynności weryfikacji dokonano w trakcie jej zatrudnienia, a nie przed przystąpieniem do pracy. Jednocześnie ustalono, że weryfikacji nie dokonał jej pracodawca, tj. Burmistrz Miasta i Gminy Stęszew, lecz Jednostka, którą kieruje. Powyższe było **niezgodne z art. 7b ust. 2 pkt 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 76-99, 520-523)

Jednostka w okresie kontroli zatrudniała dwóch asystentów rodziny, na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Jeden z asystentów zakończył pracę 31 lipca 2024 r., a kolejny rozpoczął pracę 16 września 2024 r. Przedłożony przez Kierownika wykaz zatrudnionych asystentów rodziny oraz oględziny dokumentacji kadry wykazały, że asystenci posiadają wymagane wykształcenie na stanowisku asystenta rodziny, co było **zgodne z art. 12 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy**. Czynności kontrolne wykazały, że asystenci rodziny przed zatrudnieniem złożyli oświadczenia w zakresie władzy rodzicielskiej, obowiązku alimentacyjnego oraz braku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Jednocześnie aktualnie zatrudniony asystent złożył oświadczenie w ww. zakresie na potrzeby kontroli. Zatem powyższe było **zgodne z art. 12 ust. 1 pkt 2-4 ww. ustawy**. Ustalono, że asystenci rodziny nie zostali zweryfikowani w wymaganym terminie w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. W przypadku asystenta zatrudnionego przed 1 lutego 2023 r., weryfikacji dokonano 12 maja 2025 r., co było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy w zw. z art. 22 ust. 2 ww. ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 2140)**. Natomiast asystent zatrudniony od 16 września 2024 r. został zweryfikowany 12 maja 2025 r., zatem weryfikacja ta nastąpiła dopiero w trakcie zatrudnienia. Powyższe było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 67, 100-105)

Na podstawie oględzin dokumentacji kadry ustalono, że asystenci rodziny zatrudnieni w okresie objętym kontrolą nie wykonywali swojej pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. Z oświadczenia Kierownika OPS z 9 maja 2025 r. wynika, że asystenci rodziny wykonywali swoje obowiązki w godzinach pracy Ośrodka, co było **niezgodne z art. 17 ust. 2**

ww. ustawy. Od 1 kwietnia 2025 r. nastąpiła zmiana warunków umowy na podstawie podpisanego aneksu wprowadzającego system zadaniowego czasu pracy. Zatem w tym zakresie odstępuje się od wydania zalecenia.

Jednocześnie Kierownik OPS oświadczył, że praca asystentów rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta jest prowadzona oraz asystenci nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę. Oświadczenie w tym zakresie złożył również asystent rodziny. Powyższe było **zgodne z art. 17 ust. 3 i 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 105-106)

Podczas kontroli analizie poddano realizację obowiązku asystenta rodziny podnoszenia swoich kwalifikacji. Kierownik OPS złożył oświadczenie, że asystenci rodziny w okresie zatrudnienia na bieżąco podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach. Jednocześnie Kierownik złożył wyjaśnienia do protokołu z 28 maja 2025 r., że poprzednio zatrudniony asystent rodziny nie brał udziału w szkoleniach w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 lipca 2024 r. z uwagi na planowaną zmianę stanowiska pracy i przejście na etat pracownika socjalnego. W przypadku aktualnie zatrudnionego asystenta Kierownik przedłożył potwierdzenia udziału w szkoleniach w okresie objętym kontrolą. Powyższe było **zgodne z art. 12 ust. 2 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 107-114, 520-523)

W toku kontroli ustalono, że asystent rodziny w okresie kontroli miał prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Oświadczenia o powyższym prawie złożył Kierownik OPS oraz asystent rodziny, zatem działanie Jednostki w tym zakresie było **zgodne z art. 16 ust. 2 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 115-116)

Wsparcie asystenta rodziny w Gminie Stęszew

Stwierdzono, że w okresie kontroli wsparciem asystenta rodziny na terenie Gminy Stęszew, objętych było 17 rodzin, w tym 6 rodzin zostało objętych wsparciem na podstawie postanowienia sądu. Jednocześnie, w okresie objętym kontrolą, 7 rodzin rozpoczęło współpracę z asystentem rodziny, a 3 rodziny zakończyły tę współpracę.

W pierwszym dniu kontroli asystent rodziny obejmował wsparciem 14 rodzin. Dzieci z 5 rodzin objętych wsparciem asystenta przebywały w pieczy zastępczej.

(akta kontroli: str. 117)

Analiza teczek osobowych rodzin „A”, „B”, „C”, „D” i „E” wykazała, że gdy powzięto informację o rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, pracownik socjalny przeprowadzał wywiad środowiskowy część I, a w sytuacji gdy rodzina korzystała wcześniej z pomocy Ośrodka część IV. Analiza kwestionariuszy wywiadów środowiskowych wykazała, że pracownik socjalny pozostawił część rubryk bez wypełnienia. Przykładowo w wywiadzie

z rodziną „A” nie wypełniono części dotyczącej sytuacji materialnej, warunków bytowych oraz sytuacji zdrowotnej rodziny. Ponadto plan pomocy w wywiadzie nie został zatwierdzony przez Kierownika Jednostki, a jedynie podpisany, bez daty złożenia podpisu. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Wskazać należy, że zawarte w diagnozie informacje są sprzeczne i nie wskazują jednoznacznie z jakimi problemami opiekuńczo-wychowawczymi boryka się rodzina. Z treści wywiadu nie wynika, aby Kierownik Jednostki zatwierdził plan pomocy w całości i uwzględnił propozycję pracownika socjalnego w formie objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny. Podobną sytuację stwierdzono w wywiadzie środowiskowym rodziny „E”, w części wywiadu dotyczącej zatwierdzenia planu pomocy Kierownik nie odniósł się do propozycji pracownika socjalnego dotyczącego objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny. W przypadku rodziny „D” w wywiadzie środowiskowym pominięto informacje dotyczące aktualnej sytuacji rodzinnej mieszkaniowej, zawodowej i zdrowotnej rodziny. Zatem nie został zrealizowany cel, dla którego przeprowadzony był wywiad środowiskowy, w efekcie czego analiza sytuacji ww. rodzin dokonana była na podstawie niepełnych informacji.

Powyższe działania Jednostki były **niezgodne z art. 11 ust. 1-2 ww. ustawy w związku z art. 107 ust. 6 ww. ustawy o pomocy społecznej.**

Kontrola wykazała, że po stwierdzeniu konieczności przydzielenia rodzinie asystenta rodziny pracownik socjalny sporządzał do Kierownika OPS wnioski o jego przydzielenie, co było **zgodne z art. 11 ust. 3 ww. ustawy.** Następnie Kierownik zatwierdzał wniosek poprzez złożenie stosownego podpisu oraz daty przydzielenia rodzinie asystenta. Analiza dokumentacji rodziny „A” wykazała, że wniosek do Kierownika OPS o przydzielenie asystenta rodziny został złożony 29 października 2024 r. i z tą samą datą Pani Katarzyna Szczempek jako „Kierownik” przydzieliła rodzinie asystenta rodziny. Nadmienić należy, że zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika do protokołu z 28 maja 2025 r., w okresie od 29 października do 3 listopada 2024 r. stanowisko Kierownika OPS w Stęszewie było nieobsadzone, a Jednostką w tym okresie kierował Burmistrz, zatem niemożliwe było przydzielenie asystenta rodziny od 29 października 2024 r. przez Kierownika OPS, który został zatrudniony od 4 listopada 2024 r., a umowę o pracę podpisał 31 października 2024 r. W tym zakresie działania Kierownika Jednostki były **niezgodne z art. 11 ust. 4 ww. ustawy.** **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Wskazać należy, że Kierownik przychylił się do wniosku i przydzielił ww. rodzinie asystenta rodziny, co w tym przypadku było bezzasadne i **niezgodne z art. 8 ust. 2 ww. ustawy,** gdyż asystent rodziny może zostać przydzielony tylko i wyłącznie rodzinie biologicznej. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.**

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

W toku kontroli ustalono, że w przypadku rodziny „E” asystent przyjął zgodę na współpracę 28 października 2024 r., tymczasem z notatki służbowej z 29 października 2024 r. wynika, że tego dnia udał się do rodziny celem podpisania zgody na współpracę z asystentem rodziny. Powyższe wskazuje, że dokument o wyrażenie zgody został podpisany z datą wsteczną, co było **niezgodne z art. 8 ust. 3 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508)

Z dokumentu „*Dziennik wizyt w środowisku rodzinnym*” rodziny „B” od 24 października 2023 r. do 31 lipca 2024 r. wynika, że asystent w większości prowadził pracę w OPS Stęszew lub kontaktował się z rodziną telefonicznie. Natomiast na podstawie dokumentacji rodziny „D” nie można stwierdzić w jakim miejscu asystent prowadził pracę z rodziną, gdyż notatki zawierają jedynie rodzaj podjętego kontaktu oraz jego ilość. Powyższe działania Jednostki były **niezgodne z art. 14 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508)

Liczba rodzin, z którymi asystent prowadził pracę w tym samym czasie nie przekroczyła limitu 15 środowisk, co było **zgodne z art. 15 ust. 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 117)

Realizacja zadań asystenta rodziny

Asystent rodziny w zakresie realizacji swoich zadań złożył oświadczenie na potrzeby kontroli, w którym opisał sposób realizacji poszczególnych zadań. Kierownik OPS również złożył oświadczenie o sposobie realizacji zadań przez asystenta rodziny. Treść oświadczeń została zweryfikowana poprzez analizę teczek rodzin „A”, „B”, „C”, „D” i „E”.

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym

Analiza dokumentacji kontrolowanych rodzin wykazała, że asystent tworzył plan pracy z rodziną. Dokumenty zawierały dane członków rodziny objętej wsparciem asystenta rodziny, cel główny, cele szczegółowe, działania, przewidywane efekty działań, osobę odpowiedzialną oraz termin realizacji działania. Wskazać należy, że poszczególne plany pracy z rodziną nie zawierają podpisów asystenta rodziny, pracownika socjalnego oraz dorosłych członków rodziny. Przykładowo plany pracy z rodziną „C” z 30 września 2024 r. oraz z rodziną „D” z 28 lutego 2025 r. nie zostały opatrzone żadnym podpisem. Powyższe wskazuje, że plany te nie zostały opracowane we współpracy z członkami rodziny oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Jednocześnie ustalono, że plany pracy z rodziną nie są sporządzane jednolicie, tj. część planów pracy nie ma daty sporządzenia, a okres obowiązywania, natomiast inne mają datę sporządzenia bez wyznaczonego okresu obowiązywania. Przykładowo w rodzinie „B”

sporządzono plan pracy z rodziną z okresem realizacji w przedziale czasowym od 21 listopada 2023 r. do 20 listopada 2024 r. bez daty sporządzenia. Dokument został opatrzony podpisami pracownika socjalnego, asystenta rodziny oraz rodziny objętej wsparciem asystenta. Ponadto plan pracy zawiera załącznik odnoszący się do realizacji podjętych działań oraz wnioski/rekomendacje do dalszej pracy z rodziną. Kolejny plan pracy z rodziną „B” sporządzono 11 października 2024 r. bez wyznaczonego przedziału czasowego, tym razem dokument został opatrzony jedynie podpisem asystenta rodziny. W tym przypadku plany pracy z rodziną „B” częściowo się pokrywają. Analiza poszczególnych planów pracy z rodziną wykazała, że wyznaczono w nich roczne terminy realizacji działań. Przykładowo plan pracy z rodziną „B” od 21 listopada 2023 r. do 20 listopada 2024 r. i plan pracy z rodziną „D” z 28 lutego 2025 r., w którym termin realizacji działań wyznaczono od marca 2025 r. do marca 2026 r. Nadmienić należy, że przy tworzeniu planu pracy z rodziną należałoby uwzględnić możliwość jego modyfikacji przynajmniej po dokonaniu okresowej oceny sytuacji rodziny, której dokonuje się nie rzadziej niż co pół roku, zatem przyjęcie rocznego terminu realizacji działań w planie pracy z rodziną jest terminem zbyt odległym, gdyż nie przewiduje takiej modyfikacji. Dodatkowo w planach pracy z rodziną „B” i „C” asystent wyznaczał terminy realizacji zadań m.in. „na czas trwania współpracy” lub „nieustannie”, natomiast w planie pracy z rodziną „E” wyznaczył termin realizacji „w toku pracy bieżącej”, czego nie można uznać za wyznaczenie terminu realizacji. Powyższe działania były niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 118-508)

2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Wskazać należy, że w związku z faktem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej zadaniem asystenta rodziny przewidzianym przez ustawodawcę jest opracowanie planu pracy z rodziną i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Nadmienić należy, że ww. plan pracy został podpisany jedynie przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego, natomiast pod dokumentem nie złożyli podpisu członkowie rodziny, zatem nie można stwierdzić, że zapoznali się z jego treścią i zaakceptowali zawarte w nim cele. Ponadto z dokumentu nie wynika, aby został on przedłożony wychowawcy placówki opiekuńczo-wychowawczej, w której przebywały dzieci. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas**

kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Ponadto w obu planach są wyznaczone zadania jedynie dla asystenta rodziny. Kierownik OPS złożył wyjaśnienia do protokołu z 28 maja 2025 r. w zakresie realizacji zadania asystenta dotyczącego opracowania planu pracy w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Z wyjaśnień Kierownika OPS wynika, że „Asystent rodziny uczestniczył w ocenach okresowych sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i podczas wizyt w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub powiatowym centrum pomocy rodzinie przekazywał aktualizację planu pracy z rodziną koordynatorowi pieczy zastępczej lub wychowawcy w przypadku placówki. W planie pracy z rodziną uwzględnione są działania na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Asystent nie przyjmuje podpisów koordynatora pod planem pracy z rodziną i nie ma potwierdzenia, że plan jest wspólnie opracowany z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej”. Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia wskazać należy, że samo sporządzenie planu pracy z rodziną i przekazanie dokumentu pracownikom placówki opiekuńczo-wychowawczej lub przedstawicielom właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie jest niewystarczające i nie wyczerpuje zapisów ustawy. Asystent rodziny przy tworzeniu planu pracy z rodziną powinien wspólnie z członkami rodziny oraz przedstawicielem placówki opiekuńczo-wychowawczej przyjąć obustronne ustalenia w zakresie realizacji działań na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Zatem wskazane byłoby również przyjęcie pod dokumentem podpisów osób, które współpracowały w tworzeniu planu pracy, co pozwoliłoby stwierdzić, że osoby te zaakceptowały wyznaczone cele i działania. Biorąc powyższe pod uwagę działania Jednostki były **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508, 520-523)

3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego

Analiza dokumentów wykazała, że asystent rodziny wspierał rodziny w kształtowaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

W toku kontroli stwierdzono, że karty pracy zawierają jedynie rodzaj podjętego kontaktu z rodziną oraz ilość tych kontaktów w danym miesiącu, zatem podejmowane w rodzinie działania nie były dokumentowane, co uniemożliwia weryfikację realizacji powyższego zadania w rodzinie. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt. 3 w zw. z pkt 14 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508)

4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych

W toku kontroli ustalono, że asystent rodziny udzielał wsparcia rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych. Asystent pomagał rodzinom m.in. w sporządzaniu pozwu o alimenty, udzielał wskazówek dotyczących złożenia wniosku o świadczenie rodzinne oraz udzielał

informacji o możliwości otrzymania świadczeń socjalnych z pomocy społecznej w związku z awarią instalacji elektrycznej. Powyższe działania były **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508)

5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Wskazać należy, że plan pracy nie został podpisany przez rodzinę, a z prowadzonych kart pracy nie wynika, aby asystent podejmował konkretne działanie w tym zakresie, zatem nie można stwierdzić czy rodzinie zostało udzielone wsparcie. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 124-508)

6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 124-508)

7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Z wyjaśnień Kierownika OPS do protokołu z 28 maja 2025 r. wynika, że w okresie kontroli były organizowane na terenie gminy warsztaty dla dzieci z tworzenia ozdób choinkowych oraz kalendarzy adwentowych. Powyższe było **zgodne art. 15 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508, 520-523)

8. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych

Ustalono, że asystent rodziny nie motywował rodzin objętych wsparciem do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508)

9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej

Analiza wykazała, że asystent rodziny udzielał wsparcia rodzinom w zarejestrowaniu się w PUP, motywował do podjęcia zatrudnienia, wspierał w wyszukiwaniu ofert pracy oraz w sporządzeniu CV. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 124-508)

10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych

Na podstawie analizy dokumentacji wybranych rodzin ustalono, że asystent nie motywował członków rodzin do udziału w warsztatach kształtujących prawidłowe wzorce rodzicielskie i umiejętności psychospołeczne. Jednocześnie z wyjaśnień Kierownika OPS złożonych do protokołu z 28 maja 2025 r. wynika, że w okresie kontroli, tj. od 1 stycznia 2024 r. warsztaty nie były realizowane. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 10 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 124-508, 520-523)

11. Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych

Z dokumentacji analizowanych rodzin nie wynika, aby ww. rodziny wykazywały potrzebę udzielenia wsparcia przez asystenta rodziny w tym zakresie.

(akta kontroli: str. 124-508)

12. Udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r., poz. 1375 z późn. zm.).

Z wyjaśnień Kierownika OPS złożonych do protokołu z 28 maja 2025 r. wynika, że w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny nie było potrzeby towarzyszenia dziecku podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem.

(akta kontroli: str. 520-523)

13. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin

Z dokumentacji analizowanych rodzin wynika, że asystent rodziny podejmował działania interwencyjne i zaradcze w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Powyższe działania były **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt. 12 ww.**

(akta kontroli: str. 124-508)

14. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci

Z dokumentacji analizowanych rodzin nie wynika, aby asystent udzielał indywidualnych konsultacji dla rodziców i dzieci. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy.**
(akta kontroli: str. 124-508)

15. Realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

W okresie objętym kontrolą żadna rodzina nie była objęta wsparciem asystentów wynikającym z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Powyższe znajduje potwierdzenie w złożonych przez Kierownika wyjaśnieniach do protokołu z 28 kwietnia 2025 r. oraz oświadczeniach asystentów rodziny o sposobie realizacji zadań wynikających z ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 520-523)

16. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną

Analiza teczek rodzin przedłożonych przez Jednostkę wykazała, że asystent rodziny dokumentował swoją pracę sporządzając *notatki służbowe* oraz *karty pracy z rodziną*. Ponadto asystent sporządzał *plan pracy z rodziną*, *okresową ocenę sytuacji rodziny*, *sprawozdanie półroczne z pracy asystenta rodziny z rodziną* oraz prowadził *dziennik wizyt w środowisku rodzinnym*. Wskazać należy, że w okresie kontroli nastąpiła zmiana na stanowisku asystenta rodziny, co bezpośrednio wpłynęło na sposób prowadzenia dokumentacji. Stwierdza się, że każdy z asystentów przyjął odmienny system dokumentowania swojej pracy. Przykładowo pierwszy z asystentów prowadził notatki służbowe z podjętych działań. W przypadku analizowanych rodzin notatki były prowadzone w rodzinach „B” i „C”. Z kolei po przejęciu obowiązków przez drugiego asystenta sporządzane były miesięczne karty pracy w formie tabelarycznej zawierające jedynie rodzaj podjętych kontaktów z rodziną oraz ilość tych kontaktów. W tym przypadku notatki służbowe sporządzane były sporadycznie. Powyższe znajduje potwierdzenie w oświadczeniu Kierownika z 21 maja 2025 r., z którego wynika, że aktualnie zatrudniony asystent [...] „*do dnia kontroli pracowała na formularzu Karta pracy z rodziną, w której w formie tabelarycznej było wykazywane ile razy Asystent rodziny kontaktował się z rodziną telefonicznie i ile razy odbywały się wizyty w środowisku*”. Z ww. kart pracy nie wynika jakie działania na rzecz rodziny były podejmowane. Nadmienić należy, że prowadzenie dokumentacji w taki sposób nie daje pełnego obrazu problemów występujących w rodzinie i podjętych na jej rzecz działań. Wskazać należy, że ustawodawca wyznaczył katalog zadań asystenta rodziny i na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy zobowiązał do prowadzenia dokumentacji w zakresie pracy z rodziną, zatem każde działanie podejmowane przez asystenta na rzecz rodziny powinno znajdować odzwierciedlenie w dokumentacji. Jednocześnie stwierdzono różnice w sporządzanych okresowych ocenach sytuacji rodziny, tj. brak przekazywania okresowej oceny ustawowo uprawnionemu podmiotowi oraz braki podpisów w planach pracy jak zostało to opisane w innej części wystąpienia.

Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508, 524)

17. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy

W toku kontroli stwierdzono, że asystent dokonywał okresowej oceny sytuacji rodzin. Analiza wykazała, że dokument sporządzany był w dwojaki sposób, stosowano również różne nazwy dokumentu. Ponadto stwierdzono, że w poszczególnych przypadkach okresowa ocena rodziny została sporządzona po upływie miesiąca od rozpoczęcia współpracy z rodziną. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

W przypadku pierwszego asystenta rodziny dokument był sporządzany szczegółowo i zawierał dane członków rodziny oraz wieloobszarową analizę sytuacji rodziny. Dodatkowo ocena zawierała m.in. cele pracy z rodziną, obszary do zmiany oraz formy pracy, w których rodzina jest gotowa uczestniczyć. Analiza wykazała, że ww. dokumenty zostały podpisane przez asystenta rodziny oraz Kierownika OPS. Na podstawie dalszej analizy stwierdzono, że po przejściu zadań przez kolejnego asystenta rodziny sposób dokonywania okresowej oceny sytuacji rodzin uległ zmianie. Część ocen sporządzana była na specjalnym druku – *Arkusz Oceny Sytuacji Rodziny*. Przykładowo oceny sytuacji rodzin „C” z 25 października 2024 r. oraz „E” z 22 listopada 2024 r. z 7 lutego 2025 r. zostały sporządzone na arkuszu, który stanowił gotowy druk z wypunktowanymi obszarami dotyczącymi diagnozy, przyczyn trudnej sytuacji, zasobów i ograniczeń rodziny. W przypadku rodziny „B” oceny sytuacji z 21 października 2024 r. oraz 10 kwietnia 2025 r. sporządzone były na wzór notatki służbowej i zawierały jedynie wymienione w punktach obszary do pracy oraz zasoby rodziny bez opisu sytuacji poszczególnych jej członków, zatem nie można uznać, że w tym przypadku właściwie dokonano oceny. W przypadku rodziny „C” okresowa ocena z 13 stycznia 2025 r. zawiera jedynie kilka zdań na temat rodziny, natomiast brak jest w niej informacji o funkcjonowaniu poszczególnych jej członków. Jednocześnie stwierdzono, że oceny te nie były opatrzone podpisem Kierownika OPS, zatem nie można stwierdzić, że zostały przekazane podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy.

Analizie poddano terminowość przeprowadzania okresowych ocen sytuacji rodzin i stwierdzono, że w przypadku rodziny „B” przydzielenie asystenta rodziny nastąpiło od 1 listopada 2023 r., tymczasem ocena została sporządzona 21 maja 2024 r. za okres od 21 listopada do 20 maja 2024 r., zatem ocena nie obejmowała całego okresu współpracy z rodziną i została sporządzona po przekroczeniu półrocznego terminu. Podobna sytuacja występuje w rodzinie „C”, asystent został przydzielony rodzinie od 7 sierpnia 2023 r., natomiast okresową ocenę sporządzono 3 kwietnia 2024 r. za okres od 3 października 2023 r. do 2 kwietnia 2024 r., zatem pominięto okres współpracy w sierpniu i wrześniu 2023 r. Ponadto kolejna okresowa ocena sytuacji rodziny została sporządzona 25 października 2024 r., zatem po przekroczeniu półrocznego okresu.

Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508)

18. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną

Analiza wykazu rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w OPS Stęszew wykazała, że w okresie kontroli monitoringiem były objęte dwie rodziny. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Z wyjaśnień Kierownika do protokołu z 28 maja 2025 r. wynika, że w rodzinie „C” nie były prowadzone karty monitoringu, zatem nie można zweryfikować przebiegu monitoringu w rodzinie. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 16 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508, 520-523)

19. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Analiza dokumentów wykazała, że asystent udzielił odpowiedzi na wniosek Sądu w wyznaczonym terminie. Jednocześnie Kierownik OPS przedłożyła do analizy 3 wnioski z sądu oraz pisma OPS dotyczące wydania opinii na temat funkcjonowania poszczególnych rodzin. Na podstawie analizy przedłożonych dokumentów stwierdzono, że OPS sporządzała do sądu opinie w wyznaczonych przez sąd terminach. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 17 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-519)

20. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny

Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji rodzin objętych wsparciem asystenta stwierdzono, że w okresie kontroli asystent współpracował z wieloma instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Powyższe znajduje potwierdzenie w prowadzonej przez asystenta dokumentacji rodzin. W tym zakresie działania Jednostki były **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 18 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508)

21. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Z wyjaśnień Kierownika złożonych do protokołu z 28 maja 2025 r. wynika, że asystent jest powoływany do grup

diagnostyczno-pomocowych i zawsze w nich uczestniczy. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 19 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 124-508, 520-523)

Udział asystenta rodziny oraz przedstawicieli OPS w ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i wydawanie opinii

Z oświadczeń Kierownika oraz asystenta rodziny wynika, że asystent rodziny uczestniczył w okresowych ocenach sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zarówno w powiatowym centrum pomocy rodzinie, jak i placówce opiekuńczo-wychowawczej. Powyższe znajduje potwierdzenie w dokumentacji analizowanych rodzin. Zatem działanie Jednostki było **zgodne z art. 130 ust. 1 pkt 4 oraz 137 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy.**

Jednocześnie z oświadczenia Kierownika OPS wynika, że asystent sporządził 3 opinie, o których mowa w art. 47 ust. 6 ww. ustawy na wniosek powiatowego centrum pomocy rodzinie. Powyższe było **zgodne z art. 47 ust. 6 ww. ustawy.**

Ponadto Kierownik OPS złożył oświadczenie, że w okresie kontroli asystent nie sporządzał opinii na podstawie art. 47 ust. 7 oraz art. 100 ust. 4a ww. ustawy z uwagi na brak wniosku w ww. zakresie.

(akta kontroli: str. 124-508, 525-530)

Na tym kontrolę zakończono.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 7.

IV. Uwagi i wnioski.

Podsumowując całokształt działań Jednostki w zakresie realizacji zadań zgodnie z ww. ustawą ustalono, że w okresie objętym kontrolą nastąpiła zmiana na stanowisku asystenta rodziny. Czynności kontrolne wykazały różnicę w prowadzeniu pracy merytorycznej obu asystentów z rodzinami. Z prowadzonej dokumentacji aktualnie zatrudnionego asystenta rodziny wynika, że praca z rodzinami prowadzona była niewystarczająco, a zadania i formy wspierania rodziny określone przepisami nie były realizowane. Wskazać należy, że brak merytorycznej pracy z rodziną może skutkować pogłębieniem kryzysu w rodzinie, co w konsekwencji prowadzić może do umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną. Jednocześnie wszelkie działania podejmowane w ramach ww. ustawy mają na celu ochronę i rozwój dziecka, a także wzmacnianie stabilności rodziny jako środowiska wychowawczego, ze szczególnym uwzględnieniem pierwszeństwa dobra dziecka, co wynika z preambuły do ww. ustawy. Zatem mając na względzie dobro dziecka praca asystenta ma istotne znaczenie i powinna być wykonywana z należytą starannością, przy wykorzystaniu wszelkich możliwych zasobów jednostkowych oraz instytucjonalnych.

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez zespół inspektorów rekomenduję stosować ustawową nazwę okresowej oceny sytuacji rodziny.

V. Zalecenia pokontrolne.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań określonych w ww. ustawie, zalecam:

1. **wystąpić do Rady Miejskiej Gminy Stęszew o uregulowanie statutu Jednostki,**
2. **dostosować Regulamin Organizacyjny OPS do statutu oraz obowiązujących przepisów prawa,**
3. **dokonywać weryfikacji wszystkich pracowników, osób świadczących usługi oraz ewentualnych wolontariuszy w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym przed rozpoczęciem zatrudnienia w OPS, zgodnie z art. 7b, art. 12 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy,**
4. **spowodować niezwłoczne zweryfikowanie Kierownika OPS przez jego pracodawcę, tj. Burmistrza Stęsiewa w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 7b ust. 2 pkt 4 ww. ustawy,**
5. **przeprowadzać wywiad środowiskowy i dokonywać analizy sytuacji rodziny, zgodnie z art. 11 pkt 1-2 ww. ustawy w zw. z art. 107 ust. 6 ww. ustawy o pomocy społecznej,**
6. **właściwie dokonywać przydzielenia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy,**
7. **natychmiastowo zakończyć pracę z rodziną zastępczą i zaprzestać przydzielania asystenta rodziny rodzinom zastępczym, zgodnie z art. 8 ust. 2 ww. ustawy,**
8. **podejmować pracę z rodziną, na którą nie został nałożony przez sąd obowiązek współpracy z asystentem rodziny, po uzyskaniu zgody wszystkich dorosłych członków rodziny, zgodnie z art. 8 ust. 3 ww. ustawy,**
9. **przewodzić pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu przez nią wyznaczonym oraz właściwie dokumentować ten fakt, zgodnie z art. 14 ww. ustawy,**
10. **opracowywać i realizować plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ww. ustawy, właściwie wyznaczać terminy ich realizacji, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ww. ustawy,**
11. **w przypadku, gdy dziecko z rodziny objętej pomocą asystenta zostało umieszczone w pieczy zastępczej, opracowywać plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz stosownie dokumentować**

fakt skoordynowania planu pracy z rodziną z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy,

- 12. udzielać pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego i stosownie dokumentować podejmowane w tym zakresie działania, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 3 w zw. z pkt 14 ww. ustawy,**
- 13. udzielać rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy,**
- 14. udzielać rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 6,**
- 15. motywować członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy,**
- 16. motywować do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 10 ww. ustawy,**
- 17. prowadzić indywidualne konsultacje dla rodziców i dzieci, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy,**
- 18. właściwie prowadzić dokumentację dotyczącą pracy z rodziną, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy,**
- 19. właściwie i terminowo dokonywać okresowej oceny sytuacji rodziny i przekazywać ocenę podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy,**
- 20. monitorować funkcjonowanie rodziny po zakończeniu pracy z rodziną, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ww. ustawy,**

V. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Stęszewie, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych

osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 20 stron.

Daria Cieślak
Starszy specjalista

Aleksandra Mianowska-Dopierała
Starszy specjalista

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

/-podpisano bezpiecznymi podpisami elektronicznymi weryfikowanymi przy pomocy ważnych klasyfikowanych certyfikatów/

Dokument sporządziła:
Daria Cieślak
Starszy specjalista
16.07.2025 r.